

El “monotema” és tots els temes

Les formacions i els dirigents d'adscripció espanyolista es troben manifestament incòmodes en un debat polític català centrat en el procés sobiranista. Tot i el temps que fa que dura aquesta etapa excepcional, i les proves reiterades de l'interès i la mobilització d'energies que la qüestió suscita, aquestes formacions no hi troben una posició confortable. Per comptes d'analitzar amb més profunditat què està passant a la societat catalana, han considerat que només es tracta d'un miratge. Una mena d'al·lucinació col·lectiva. Creuen que, en el fons, la realitat no ha canviat. Que tot just hi ha una mica de boira que tot ho entela i que s'ha instal·lat transitòriament damunt del país i la gent. Per això, malgrat l'arrel cívica i progressista de l'actual esclat catalanista, el seu diagnòstic no la reconeix: hauria estat el catalanisme conservador qui, per encobrir la seva inoperància davant la crisi, hauria aprofitat el malestar de la ciutadania i l'hauria canalitzat contra l'Estat, en una magistral maniobra de distracció.

L'espanyolisme no ha trobat cap línia argumental positiva ni cap proposta mobilitzadora capaç d'oposar-se a l'aposta independentista. Tampoc en relació amb les seves pròpies hipòtesis sobre les causes de tot plegat. Hi ha, això sí, una assumpció clara que tots els escenaris que centren el debat en la qüestió de la sobirania catalana els són desfavorables. Ells abandonen la sobirania espanyola i l'estat existent, i això els subordina inevitablement a la lògica de la política madrilenya. No ens ha d'estranyar, doncs, que neguin sistemàticament la importància del debat sobre la independència i el presentin com un assumpte sectorial, circumscrit al “problema” històric de l'encaix de Catalunya a Espanya.

La majoria d'aquestes formacions i líders no tenen, sobre el procés sobiranista, cap idea nova rellevant ni cap discurs consistent que no sigui oposar-s'hi en nom del vell ordre, o apuntar una hipotètica reforma constitucional d'intenció federalitzant. No és estrany, doncs, que es refereixin al debat sobiranista com si es tractés d'un artífici de l'agenda política catalana que actuaria com a cortina de fum, ocultant

A l'espanyolisme, el debat sobre la sobirania catalana li és desfavorable. Per això el presenta com un assumpte sectorial

La independència és el que pot permetre segellar una nova hegemonia social i fundar un projecte des de la iniciativa ciutadana

BIEL, 8 ANYS

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

els altres temes, els pretesament importants i mereixedors de la seva atenció prioritària. Per això busquen denominacions que caricaturitzin la presència constant del tema de la independència. Una de les que ha fet més fortuna és la del “monotema”. L'al·lució al “tema únic” els permet destacar l'absència relativa dels altres temes presentant com un abús injustificat la centralitat assignada al procés i difuminant l'estreta relació existent entre els marcs de sobirania i de poder i la capacitat efectiva d'encarar tots els altres temes.

Però el “monotema” no és un tema sectorial. La independència de Catalunya no és una simple qüestió més, enmig d'una llarga llista. No és una qüestió com n'hi ha tantes i que, en qualsevol moment, poden ser considerades més o menys prioritàries. El “monotema” ocupa el centre del debat públic català perquè representa la primacia de la política i determina la forma com poden ser abordats tots els altres temes. Perquè inclou i sintetitza tots els altres temes. Perquè deter-

mina amb quins instruments, amb quina capacitat, amb quin poder efectiu i amb quins recursos podran ser abordats tots els altres temes. El “monotema” ocupa tot l'espai i impregna tots els debats perquè l'impuls col·lectiu l'ha convertit en el nucli polític que concentra totes les tensions i totes les esperances. El “monotema” s'ha tornat central a Catalunya perquè constitueix l'única matriu versemblant susceptible de desencadenar totes les transformacions socials volgudes. La independència ha esdevingut la clau de volta de la política catalana perquè la majoria la considera l'única plataforma possible d'empoderament de la societat davant del vell Estat. La independència és el gran vector de la política catalana perquè és l'únic que ofereix un horitzó d'homologació amb les oportunitats, els drets i les llibertats dels altres pobles. I és el que pot permetre segellar una nova hegemonia social i fundar un projecte polític des de la iniciativa ciutadana.

El debat sobre la independència ho impregna i ho abasta tot perquè prefigura un objectiu immediat –la independència– que és, alhora, el punt de partida d'un procés fundacional. I permet concebre la construcció del nou estat com la via i el mètode més adequats per abordar tots els altres temes (crisi, model econòmic, regeneració democràtica, ocupació, benestar, accés a la cultura...) des de la lògica dels interessos i les aspiracions de la majoria.

GINEBRA, 7 ANYS